

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
W. TOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

City на рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

PK VII

4. 99.

ВІСНОК, 18. СЕРПНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, AUGUST 18th, 1925.

No. 99.

VOL. VII.

Під час демонстрації у Львові убито 12 робітників

В БОРОТБІ З ПОЛІЦЕЮ ТА ЖАНДАРМЕРІЄЮ БАГАТЬОХ РОБІТНИКІВ ТЯЖКО ПОРАНЕНО.

У Варшаві теж відбулася демонстрація безробітних, під час якої поліція побила тяжко українського комуністичного посла Хому Приступу.

ПРАГА, 6. серпня. — В суботу 1. серпня безробітні у Львові влаштували величезну демонстрацію, під час якої прийшло до кровавої боротьби між демонстрантами і кінною жандармерією. Жандарми з голими шаблями заатакували робітників і 18 з них ранили, деяких дуже тяжко. В той сам день в іншій частині міста була друга демонстрація безробітних. Поліція дала кілька салів до робітників і 12 з них убила на місці, а багатьох тяжко ранила. З Варшави повідомляють, що 20. липня тамошні безробітні теж влаштували демонстрацію. Поліція розбила демонстрацію й арештувала та жорстоко побила українського комуністичного посла до союзу Хому Приступу, який був провідником демонстрації.

В ЛУЦЬКІЙ ВІЗНИЦІ УБИТО ВІЗНЯ.

ВАРШАВА, 13. серпня. — В тюрмі для політичних в'язнів у Луцьку, на Волині, вибух бунту. 150 в'язнів, доведених до крайності звірським поведінням в'язничних властей, запротестували проти тюрмного режиму. Тюрмна сторожа, узброєна в крісі, дала салву до протестуючих, внаслідок чого один в'язень зівстав убитий а багато було ранилих. Всі 150 в'язнів є обвинувачені в організуванні революційних сил, що мали на цілі встановити радянську владу на Західній Україні та злучити її з Радянською Україною.

ПОЛЬСЬКА ШЛЯХТА ЗНОВУ СУДИТЬ ПОСЛА ЛАНЦУЦЬКОГО.

ВАРШАВА. — Польські пани далі домагаються засудження комуністичного посла Станіслава Ланцуцького. Невдовзі він був виправданий судом в Перемішлі, а тепер стане перед суд у Варшаві і Лодзі. Проти нього виставлено три обвинувачення, і всі вони оперті на його промови, вголосі перед робітниками тих міст. Він говорив на вічах про об'єднаний фронт пролетаріату, про комунізм та про солідарність польських селян і робітників з Рад. Союзом. При допомозі нових процесів польські імперіалісти хочуть нанести удар комуністичній фракції польського союзу. Завдяки сильному протестові світового пролетаріату, Ланцуцького вратовано від шляхетського "правосуддя" в Перемішлі. Однак тепер Ланцуцький знаходиться в далеко більшій небезпечі. Робітники і селяни цілого світа повинні запротестувати проти судження Ланцуцького та зажадати його негайного звільнення.

БІЙКА МІЖ РЕСПУБЛІКАНЦЯМИ І МОНАРХІСТАМИ В БЕРЛІНІ.

Під час боротьби на вулицях міста одного монархіста убито а багатьох по обох сторонах ранено.

БЕРЛІН, 10. серпня. — Під час святкування річниці німецької конституції прийшло до боротьби між республіканцями і монархістами. У боротьбі одного монархіста убито а багатьох по обох сторонах ранено. Монархісти заатакували республіканців, коли вони йшли походом на одній з вулиць. У відповідь на це республіканці почали стріляти в воздух, однак це не застановило монархістів. Тоді вони почали відстрілюватися, при чому одного монархіста убили а кількох ранили. Після того виявилася велика боротьба, під час якої ранено многи монархістів і республіканців. Бійку застановила поліція.

СТРАЙК ТЕКСТИЛЬЩИКІВ ЗАКІНЧЕНИЙ

ЛОНДОН, 15. серпня. — За посередництвом уряду погоджено вчора страйк в текстильній індустрії, який тривав около три тижні. Страйк було проголошено, коли фабриканти оголошили знизку платні на 8 проц. Страйком було обнятих около 200 тисяч текстильних робітників, зібраних в міністерстві праці, згодилися, щоб страйкері повернули до праці за стару платню, а за той час має бути заключений новий агрімент, опертий на висліді слідчого суду, що має бути значений. Страйком було обнятих около 200 тисяч текстильних робітників в Йоркшир.

Бритійські фашисти грозять провідникові майнерів

БАЛДВИН НЕ ГОДИТЬСЯ НА ПРЕДСТАВНИЦТВО МАЙНЕРІВ У КОРОЛІВСЬКІЙ КОМІСІЇ.

ЛОНДОН, 15. серпня. — А. Дж. Кук, секретар Майнерської Федерації, оповістив вчора, що він одержав погрозу від британських фашистів. В одержаному ним листі сказано: "Ми є готові взятися до вас і ваших товаришів. Наша пімста буде гладка, нагла і певна". Згадуючи про це Кук заявив, що час вже, щоб уряд підтримав кроки проти осіб, що грозять трейд-юніонним провідникам. Явне заохочування їх, сказав він, приведе лише до організування подібних тіл серед робітників і може привести до грізного конфлікту, а може й горожанської війни. А. Дж. Кук і Том Смит, провідники майнерів, знову вчора настоювали, щоб в комісії була зареєстрована Майнерська Федерація, однак Балдвін рішучо відмовився дозволити на це. Він сказав, що майнери можуть мати в королівській комісії своїх технічних спостеріачів і можуть бути заступлені свідками для виснення фактів, як у звичайному суді. Кук і Смит були невдоволені з цього, однак з огляду на факт, що виключення з комісії відноситься також і до власників копалин, вони згодилися приходити на засідання комісії під протестом і в той спосіб відтягнули свою попередню погрозу, що не будуть брати участі в комісії, поки не будуть в ній зареєстровані.

УВ'ЯЗНЕНИЙ І ПОБИТИЙ ФАШИСТАМИ КОРЕСПОНДЕНТ ПОМЕР.

Кореспондент був арештований за опублікування меморандуму фашистського провідника Росії.

ПАРИЖ, 15. серпня. — Камиль Чинфара, помічник кореспондента "Шікаго Трибюн" в Римі, помер вчора від серцевої недуги й інших хоріб, що повстали внаслідок його арештування і побиття італійськими фашистами. Він був арештований за надрукування ним славного меморандуму Росії в січні. Чинфара ніколи не видавав від ефектів свого ув'язнення і недавнє прогнання з Італії його шефа Джорджа Селдеса без сумніву мало вплив на прискорення його смерті. Минулого січня Чинфара одержав призначення до вини від одного з убийць соціалістичного посла Маттеоті, якого смерть захитала підвалінами фашистської партії. Це призначення було підписане Росією, головою пресового бюра міністерства закордонних справ, і виявило факт, що Муссоліні одобрив убиство.

ТОРГОВЕЛЬНО-ПРОМИСЛОВЕ ЖИТТЯ ГОНГ КОНГУ ЗАВМЕРЛО.

Шкоди, нанесені Англією через генеральний страйк і бойкот, вносять 75 мільонів доларів.

ГОНГ КОНГ, Китай, 10. серпня. — Завдяки генеральному страйкові і бойкоту Англії, торговельно-промислове життя міста зійшло цілком спаралізоване. Шкоди, понесені місцевими бізнесменами, доходять вже 75 мільонів доларів. Багато малих фірм збанкрутували. Більше всього відчувається торговельний бойкот Гонг Конгу радикальним урядом Кантону. Завдяки застановленню торговельних зносин з Англією, широкі китайські та англійські купці, банкири, транспортні і корабельні компанії в Гонг Конг та інших містах південного Китаю понесли великі втрати.

ПОТЯГАЮТЬ ДО ВІДВІЧАЛЬНОСТІ КОМАНДАНТА ВІЙСЬК В СІРІЇ.

Французькі газети не подають ніяких вістей про сирійське повстання, щоб не безпокоїти загалу.

БЕИРУТ, Сирія, 9. серпня. — Французька військова команда потягнула до відвічальності команданта французьких військ в Сирії, який не приготував як слід своєї армії до можливого повстання Аравів, хоч його заздзедіг від про такє повстання повідомлено. Рівночасно французька команда постановила скріпити французьку залозу в Сирії. Французькі газети не подають ніяких вістей про сирійське повстання, щоб не безпокоїти громадянства, яке має вже досить мароканської аферри. Англія вислала на сирійський кордон відділ машинних крісів на моторах та заповідає, що буде проганяти всіх повстанців, які схороняться на її території.

В ДЕМОНСТРАЦІЇ УБИТО КОМУНІСТА.

БЕРЛІН, 15. серпня. — Під час сутички з поліцією убито вчора одного комуніста і кількох ранено. Комуністи демонстрували проти нового цлового закона, ухваленного недавно німецьким парламентом. БЕРЛІН, 12. серпня. — Райхстаг одобрив сьогодні новий торговельний договір між Німеччиною а Заученими державами. Він ухвалив також цловий законопроект уряду без поправок.

МУССОЛІНІ СКРИВДИВ КРАВЦЯ.

БЕРЛІН, 10. серпня. — Соціалістичний дневник "Форвертс" надрукував лист одного швейцарського кравця, який пише, що 20 років тому назад теперішній італійський диктатор Муссоліні замовив у нього убрання, взяв його і знісив, однак не заплатив кравцеві ані цента, хоч він кілька разів доповідав грошей. Поки Муссоліні був ще соціалістом, то хоч уважав за відповідне перепрошувати кравця, а від коли став фашистським прем'єром, від тоді на листи кравця навіть не відповідає.

РІЖНІ ВІСТІ.

В КИТАЮ ЗАХОРУВАЛО НА ХОЛЕРУ 1,000 ОСІБ.

ШАНГАЙ, Китай, 15. серпня. — Більше як 1,000 Китайців захорували на холеру, яка скоро поширюється. Денно захорює пересічно по 50 осіб, з котрих 12 проц. вмирає. Дотепер не захорували ніхто з чужинців.

НОРВЕГІЯ ПЕРЕБРАЛА ШПІЦБЕРГЕН.

ОСЛЬО, Норвегія, 15. серпня. — Норвегія перебрала вчора офіційно в своє посідання Свальбард, або Шпіцберген, який був її відданий на підставі міжнародного договору, підписаного в Парижі 9. лютого 1920 року.

ЕКСПЛЮАЦІЯ У ФРАНЦУЗЬКІЙ КОПАЛЬНІ.

ПАРИЖ, 15. серпня. — Депеша агенції Гаваса каже, що в копальні в Курієр сталася експлуація і заходить побоювання, що в копальні було 250 робітників, яких судьба є невдома. Міністер праці заперече однак правдивість цього донесення.

ФРАНЦУЗИ ХВАЛЯТЬСЯ ПОБІДАМИ.

ТЕТУАН, Еспанське Мароко, 15. серпня. — Французи й Еспанці повідомляють, що в районі Сарсар 5,000 Рифів піддалися французьким і еспанським військам.

ЯПОНІЯ ВИСЛАЛА НОТУ ДО КИТАЮ.

ЛОНДОН, 15. серпня. — Кореспондент "Сентрал Нюс" у Токио доносить, що Японія вислала до Китаю ноту, в якій домагається скорого поладження страйку в Шангаю. Попередні повідомлення подавали, що страйк в Шангаю з'явився поладжений в той спосіб, що страйкері повернули до праці, коли признано їх юні.

ЛЕНІНГРАД, 10. серпня.

Одержано повідомлення про приїзд на святкування 200-літнього ювілею Академії Наук 103-представників від наукових заведень Англії, Бельгії, Голландії, Швеції, Італії, Німеччини, Еспанії, Литви, Норвегії, Польщі, Фінляндії, Франції, Чехословаччини, Данії, Індії і Заучених Держав.

Великий рабунок серед білого дня у Вінніпегу

П'ятьох бандитів відбрали від кас'єра електричної компанії 87 тисяч доларів.

Минулої п'ятниці у Вінніпегу доконано серед білого дня великий рабунок, якого не було ще в історії міста. П'ятьох бандитів відбрали від кас'єра вінніпегської електричної компанії \$87,000, що були призначені на виплату робітникам. Рабунок поповнено в центрі міста, в год. 9.30 перед полуднем, в такий спосіб: До будинку вінніпегської електричної компанії, що стоїть на Нотр Дейм, недалеко від Портедж еню, під'їхав у великому автомобілі кас'єр вінніпегської електричної компанії Дик Шо з торбою грошей, призначених на виплату робітникам. Гроші ці везено просто з Монреал банку, що стоїть недалеко на розі вулиць Мейн і Портедж. Разом з кас'єром в автомобілі був його помічник та шофер. Коли кас'єр висів з автомобіля і пустився йти до дверей будинку, перед самим його носом увійшов в двері чоловік, що стояв коло будинку. За раз за кас'єром увійшов в двері другий чоловік, що також стояв на дворі, а за ним помічник кас'єра. Третій їх спільник став за вартівника у других дверях. Лише кас'єр з торбою грошей переступив поріг, як бандит витягнув револьвер і зажадав від нього грошей. Кас'єр відмовився і тоді бандит вдарив його два рази рукою від револьвера по голові і він впав на каміну підлогу. Бандит ще вдарив пару разів кас'єра по голові і тоді відібрав від нього торбу з грошми. Коли це діялося в середині будинку зараз коло дверей, двох інших бандитів скочили

до компанійного автомобіля, в якому кас'єр привіз гроші. Один з них сів на переді коло шофера, а другий на заді. Загрозивши шоферові револьвером, бандити казали йому сидіти тихо, а коли другі три бандити з грішми сіли в автомобіль, вони приказали йому їхати "лайк гел" і шофер пігнав вулицею Нотр Дейм. Пару бльоків даліше автомобіль скрутив на ліво на Принсес стріт, а відтак знову на право на Комберленд еню. Там на розі, напроти гереджу, бандити казали висісти шоферові, що той і зробив, а самі поїхали даліше. Від тоді по них і слід загинув. Всі пошукування поліції не привели до ніякого результату. В п'ятницю вечером знайдено лише автомобіль електричної компанії, який бандити втікли. Він був схований в приватному гереджу на розі вулиць Балморал і Еліс, який бандити передтим винаняли.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

СТРАЙК МАЙНЕРІВ В НОВІЙ СКОШІ ЗАКІНЧИВСЯ.

Страйк майнерів в Новій Скошії закінчився і телеграми кажуть, що майже половина майнерів вже працює, а решта піде до праці так хутко, як майні будуть приведені в порядок. Закінчилася кількмісячна зав'язка боротьби майнерів, боротьба в голоді, холоді, з наслідками крові і пожеарів, якої може не знає ще історія канадійського робітничого руху.

Майнери вертають до праці за платню 1922 року і на умовах праці з 1924 року, тобто з двох кінців вибрано "золоту середину". Компанія зробила деякі уступки, а майнери також — так кажуть офіційні заяви. На ділі-ж воно далеко не так представляється. Правда, не можна сказати, що страйк програвши, особливо вважати на увагу всі ті сили, які в цій боротьбі майнери мали проти себе: компанія, її навії поліція, влада, війська, умови, в які всіма цими чорними силами реакції були поставлені майнери, нарешті поведінка зрадничих лідерів канадійських трейд-юній. По стороні майнерів цим разом була, як то кажуть, "публична опінія", але ця "публична опінія" — пустим звуком проти реальної сили компанії і влади. Робітництво Канади старалося допомогати майнерам фінансово, але воно само тепер живе в тяжких матеріальних умовах. Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, в касу якої майнери Нової Скошії вложили сотки тисяч доларів, кидала їм подачки, як собачі костомачу. Провінційна влада насулу спромоглася на двадцять п'ять тисяч доларів допомоги майнерам. Це на 50 тисяч осіб — майнерів і їх родин. Але одночасно та сама влада спромоглася видати 325 тисяч доларів на спровадження і утримання війська, отже триннадцять раз по 25 тисяч дала влада для оборони інтересів компанії.

Помилкою тепер було б думати, що з поворотом до праці страйк майнерів дуже багато покращає. Поминувши вже просто фізичне знищення майнерів і їх родин цим довгомісячним страйком, майнери попали в це більшу матеріальну залежність від компанії і різних бізнесменів, як були перед страйком. Новоскошійські майнери завжди отримували жербрацьку платню і мали каторжні умови праці. Про це красномовно свідчить звіт попа Ф. МекАвою, що він його дав недавно на концерті в Орфіком театрі в Вінніпегу.

Він навії статистику з майні ч. 6 в Глас Бей, яка говорить про стан і умови праці майнерів. Та майна в 1923 році працювала всего лише 207 днів, а загальна платня майнерів була \$3.25 денно. В 1924 році та сама майна працювала лише 173 днів, а платня майнерів була від \$2.63 до \$4.90 денно. Цілком такий самий стан був і в інших майнах, бо де-ж майні одної компанії. Це до речі про страйку майнерів були компанії за поживу і одяжу, яку брали в її складах, 185 тисяч доларів, а за рент, що мешкали в її будинках, 80 тисяч доларів. Приватним бізнесменам вони були винні 250 тисяч доларів. Завдяки заведеним там системам "check-off", майнери зі своєї жербрацької платні отримували дуже мало, бо компанія при виплаті все відтягала за довги. І це той, коли майнери не виробляли навіть 200 днів в році. Отже фактично під час самої праці майнери жили вже в нужді і голоді. Як тільки почався страйк, компанія замкнула скеліні і не дала кредиту. Те саме зробили і бізнесмени. Ціле життя майнерів під час страйку залежало від "публичної опінії". А ця канадійська "публична опінія", яка часто хвалиться, що вона помагає Китаїцям, які потерпіли від повнії, Японцям, що потерпіли від землетрусу, Грекам та Вірменам, що потерпіли від турецьких репресій — та сама "публична опінія" не дуже то опінилася з допомогою страйкувачим майнерам Нової Скошії, серед яких є 5,000 ветеранів світової війни, що воювали "за демократію". Др. МекАвою каже, що найнища допомога, яку допомогальний комітет міг дати майнерам, була \$1.05 на особу на тиждень і таку допомогу дістала тільки одна четверта часть потребуючих і то через короткий час. А коли-б ми, каже МекАвою, могли були осягнути максимум допомоги, ми повинні були годувати 50 тисяч осіб.

Але максимум допомоги комітет осягнути не міг* бо канадійська "публична опінія" лише симпатизувала з майнерами, а влада видала \$325,000.00 на утримання війська на об'єкті допомогти майнерам, але щоб допомогти компанії зломити страйк.

Страйку не зломано. Майнери вернули до роботи, але скільки фізичної сили віддали вони на цю зав'язку боротьбу. Вернули до роботи, щоб виробити довги компанії, бізнесменам, а самим і їх родинам дальше голодувати при роботі.

МАНИФЕСТАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ РОБІТНИЧОЇ СОЛІДАРНОСТІ.

Велика манифестація міжнародної робітничої солідарності відбулася 24. липня ц. р. в керівничому центрі світової революції в червоній Москві. Робітництво Москви і представники цілого радянського багатоміліонного робітництва вітали в себе дорогих гостей — делегації німецького і шведського робітництва.

Радянське робітництво йшло впрягло до дому делегацію бельгійського і французького робітництва, а тепер вітає вже делегацію німецького і шведського робітництва. Дня 24. липня в великій колонній залі будинку профсоюзів в Москві відбувся пленум московських профсоюзів разом з німецькою і шведською делегаціями.

Гостей вітав т. Томський, голова радянських профсоюзів. "Ми завжди розглядали нашу революцію не як саму тільки російську справу, але як перший етап міжнародної революції",

каже т. Томський. Далі Томський заявив, що радянські профсоюзи предкладали Амстердамському Інтернаціоналові зібратися за одним етапом і обговорити єдність міжнародного професійного руху, але амстердамці збували ці предложення викрутасами. Тому, каже т. Томський, "ми почали шукати інших шляхів і знайшли їх в Англії, де спільно з англійськими трейд-юніями підписали два документи: англійська делегація небухуністична, а наша комуністична. Ось перший приклад того, як робітники знаходять спільну мову". Під гучні овації Томський далі заявляє:

"Колі всі профсоюзи склянуть єдиний міжнародний конгрес, ми даємо всі гарантії, що будемо пильно виконувати його постанови. Ми впрямно в єдиний фронт. У нас немає сумнію, що присутні в Москві радні бельгійські і французькі робітники, а тепер німецькі і шведські, остануть з думкою, що вони тут мають справу з робітниками, яких 8 років влади ані трохи не збесували, які лишини такими, як бузи.

Ми певні, що коли ви скажете правду так, як вам це підкаже пролетарське чуття, то вас лаштимо буржуазна преса, на вас казатимуть, що більшовики показали вам все, що їм вийде. Але у нас немає сумнію, що робітники вам повірять, що ви бачили справжніх класових братів, які не тільки вміють боротися, але й керувати державою".

Від німецької делегації на привітання відповідав т. Фрайбергер і одночасно від імені мільйонів німецьких робітників і робітниць склав привітання першій робітничо-селенській країні.

"Здійснити нашу подорож, каже т. Фрайбергер, було надзвичайно тяжко. Хоч і отруєні дома буржуазною брехнею, ми все-ж таки своїм пролетарським інстинктом відчували, що країна пролетарської диктатури зустріне нас, як своїх рідних братів. Наші надії справдились цілком... Перебуваючи в С.Р.С.Р. ми впевнилися, що капіталізм можна і треба повалити. Коли це постане успішно виконати в одній країні, то це ніяк можливо і в інших країнах. Ми переконані, що нам пощастило закрити ту велику справу, яку ви розпочали. Німецька робітничка класа звязана з вами, солдари з вашою боротьбою. Німецька робітничка класа піде шляхом класової боротьби — іншого шляху для неї нема".

Від шведської делегації з привітанням виступив соціял-демократ Стена, а відтак голова делегації Чильбаум відчитав декларацію, в якій між іншим говориться:

"Радянський Союз є центром революційної сил цілого світу. Буржуазія розуміє це. І коли вона бачить зріст мого робітничо-селенського держави, вона намагається всіма можливими заходами вплинути на економічне життя Радянського Союзу. Нова політика інтервенції є кільцем ланцюгу роботи буржуазії в цьому напрямі.

Обов'язком робітничої класи цілого світу — боротися з усіма заочинними виступами капіталізму. Усім нашим засобами треба усувати кожен найменшу спробу втручання капіталістичних держав в справу Радянського Союзу. Шведська делегація виконає свій обов'язок в цьому напрямі і висвітлює становище шведської робітничої класи".

На закінчення шведська делегація прилучується до декларації радянських та англійських профсоюзів про єдність міжнародного професійного руху, як єдиного засобу для усунення капіталістичного наступу.

На вулицях Москви бурливими оваціями вітала закордонні робітничі делегації багатотисячна робітничка маса.

Так з кожним днем росте міжнародна робітничка солідарність, так шириться вона в найглибші закутки капіталістичних країн і ніяка сила її не спинить. Робітництво пробуджується, отверзується з буржуазного дурману, починає дивитися на світ ширшими очима і тепер його ніякими брехнями про страхіття більшовизму ніхто не залює і не обдурить. Воно піде до своїх мети понад голови своїх зрадничих лідерів, розчавить їх на своєму шляху, як нічкітаних паразитів, повалить сучасний лад насильства й визиску та встановить на землі лад рівності і братерства, назва якому — комунізм.

Робітник.

ЛИСТ ПОСЛА ЛАНЦУЦКОГО.

(Кореспонденція до "Укр. Роб. Вістей" з Варшави.)

Комуністичний посол до варшавського сойму тов. Станіслав Ланцуцький все сидить в тюрмі. Нова розправа проти нього назначена на день 4. серпня 1925 в окружному варшавському суді. Ніхто не сумнівається, що т. Ланцуцького не помилує панський суд, хоч ніякого поважного закиду проти нього нема. Але для нас цікавий один документ, а ним є відкритий лист т. Ланцуцького, виланий в листопаді 1922 року до прем'єра міністрів Польщі. І власне цей старий лист т. Ланцуцького видає тепер перед судом, бо доказує нам, за що його оскаржують. На жалі лист на стільки довгий, що в цілости подати його тече, але ми позайомимося з ним хоч би поближко.

Після славних шахрайських виборів в Польщі 1922 року, т. Ланцуцький послав листа президентові міністрів Польщі і вказав йому найдоказніше на що вибори шахрайські при виборах. Доказав йому, як нахабно переслідувалися виборчі комітети робітничо-селенської Спілки Пролетаріату Міст і Сіл помімо того, що це була цілком явна, легальна організація, затверджена міністерством. Всі виборчі відозви цієї Спілки поліція конфіскувала навіть не читаючи їх. Був випадок, що поліція сконфіскувала і знищила ту саму відозву, яку без найменших перешкод поширювала зрадницька П.П.С. (польська партія соціялістична). Спілка Пролетаріату Міст і Сіл вмисне видала ту саму відозву тільки з своїм підписом, аби доказати, що польська влада навіть не читає змісту відозв, а чіпляється тільки підпису.

В усіх виборчих округах було заарештовано сотні робітників і селян, що належали до Спілки. Ніякі інтервенції в міністерств не помогли нічого. Злочинства поліції за допомогою соціял-зрадників дійшли до

найвищого степеня. Ці злочинства — лише т. Ланцуцький — можуть рівнятися хіба з дикими практиками при виборах в Угорщині і Румунії, але тяжко уявити собі їх в Франції або в Англії, до яких польський уряд дуже часто прирівнює себе.

Лист кінчиться такими словами:

"Ті вибори стали для найширших працюючих мас Польщі доказом, що в буржуазній країні, якою досі є Польська Річ Посполита, особисті і проградські свободи є тільки властивістю горстки длічків, капіталістів та їхніх слуг. Доказали, що буржуазна демократія є тільки одною великою брехнею, підлогою маскою, що закриває царський утиск пролетаріату. Ніяка агітація не відкряла так широко очі польському працюючому народові на систему безправ'я пануючого в Польщі, на фальш так званої демократії, як становище варшавського уряду, пане президенте міністрів, як діяльність всіх державних влад підчас недавніх виборів".

Відпис цього знаменитого листа одержала тепер вся робітничо-селенська преса в Європі і Америці.

К. П.—ий.

АРЕШТУВАЛИ НОВИХ 1,000 ОСІБ.

Після боротьби трох комуністів з поліцією на вулицях Варшави, розпочато масові арештування. Поліція і жандармерія оточили цілі квартали в Варшаві і арештували поперех 1,000 осіб.

Пепесівський "Робітник" у передовій статті, присвяченій відозві компартії, виправдує початок білого терору, доводячи, що комуністи працюють за наказом з Москви і "одержують червоні". Стаття свідчить, що проти комуністів догуються надзвичайні репресії.

ТРУДОВИЦЬКІ ОБ'ЄДНАНО-РОЗ'ЄДНАНЦІ І ЮЛІАН БАЧИНСЬКИЙ.

Нашим читачам відомо вже, що в Галичині прийшло до об'єднання між українськими політнісько-адвокатськими політичними групами. Об'єдналися роз'єднана партія трудючих та група фашистів з "Загравні". Перед об'єднанням вони видали "Тези української національної політики", на яких і повинно було статися це об'єднання.

Про ці тези заговорив орган Петрушевича, "Укр. Прапор", а зокрема на його шпальтах заговорив про них бувший петлюрівський представник в Вашигтоні, Юліан Бачинський.

Бачинська ця досить таки цікава і ми тут дещо наведемо з неї. Кажемо "дещо", бо вона дуже довга.

Ю. Бачинський цитує з 2-го параграфу цих тез те, де автори говорять про створення української держави. Вони кажуть:

"Через державу, навії, свідомо своєї індивідуальності, здійснює своє історичне призначення".

Ю. Бачинський цитує і відповідає:

"Якщо є історичне призначення української нації?.. "Історичне призначення" нічим більше і не є, як пуство фразологія."

Ніхто навії не має якогось свого "історичного призначення". Нація може чогось бажати, до чогось змагатися, передовсім, як основне, често б'юльогічне — багати жити і розвиватися".

Далі об'єднанці в свої тезах кажуть, що завданням українського націоналізму є:

"Означити роль, яку українська нація має сповнити на межі двох культур (східної і західної) і двох відомих світоглядів (більшовизму і націоналізму)".

Ю. Бачинський каже, що обидва ці твердження є нонсенсами і що ці фрази про "дві культури" (західну і східну) українські патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

Що-ж до того, яку роль "має сповнити українська нація на межі двох світоглядів" — більшовизму і націоналізму", то Ю. Бачинський каже, що галицькі патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

Що-ж до того, яку роль "має сповнити українська нація на межі двох світоглядів" — більшовизму і націоналізму", то Ю. Бачинський каже, що галицькі патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

Що-ж до того, яку роль "має сповнити українська нація на межі двох світоглядів" — більшовизму і націоналізму", то Ю. Бачинський каже, що галицькі патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

Що-ж до того, яку роль "має сповнити українська нація на межі двох світоглядів" — більшовизму і націоналізму", то Ю. Бачинський каже, що галицькі патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

Що-ж до того, яку роль "має сповнити українська нація на межі двох світоглядів" — більшовизму і націоналізму", то Ю. Бачинський каже, що галицькі патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

Що-ж до того, яку роль "має сповнити українська нація на межі двох світоглядів" — більшовизму і націоналізму", то Ю. Бачинський каже, що галицькі патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

Що-ж до того, яку роль "має сповнити українська нація на межі двох світоглядів" — більшовизму і націоналізму", то Ю. Бачинський каже, що галицькі патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

Що-ж до того, яку роль "має сповнити українська нація на межі двох світоглядів" — більшовизму і націоналізму", то Ю. Бачинський каже, що галицькі патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

Що-ж до того, яку роль "має сповнити українська нація на межі двох світоглядів" — більшовизму і націоналізму", то Ю. Бачинський каже, що галицькі патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

Що-ж до того, яку роль "має сповнити українська нація на межі двох світоглядів" — більшовизму і націоналізму", то Ю. Бачинський каже, що галицькі патріоти вкрай... дурять, позичили "зі скарбниці польської фразеології". Ще й до того, додає Бачинський, ніхто "на Заході чи Сході" такого посередництва не потребує", бо Захід передає свою культуру Сході через промислові і торговельні чинники.

"Це вузька і сама завязість авторів проекту до більшовизму іде так далеко, що навіть українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

"Та коли воно так є, то, чи можна спитати? — пощо українська більшовизмська влада переводить українське усього публічного державного життя України, переводжену українськими більшовизмами — українською більшовизмою республіканською владою, уважають за ніщо інше, як лише за "засіб до притягання українських мас, перш усього українського селянства, до державного будівництва С.Р.С.Р."

І Бачинський цитує:

Він також говорив про світову імперію, що її фашизм повинен завоювати, як що не в якійсь території, то принаймні в годовках...

Отже в цей мент, коли фашизм так готується завойовувати світ, італійська ліра дедалі обезцінюється. Є також і інші факти, що показують, в яких обставинах фашистська влада Італії заявляє про свої прагнення нових завойованих земель.

З колониальної італійської імперії нема ніякої користі метрополії (основні частини держави). Навпаки, дефіцит у колониальному бюджеті становить кілька мільйонів лір. Торговельний біланс так само зведено з великим дефіцитом: довіз більший за вивіз на 314 мільйонів лір.

Еміграція трудящих набирає величезних розмірів. Пересічна кількість емігрантів становить 16,000 щомісяця.

Проте, італійський імперіалізм шукає нових джерел силовини і нових колоній.

ЩО СТАЛОСЯ В ГРЕЦІЇ.

Вночі з 24. на 25. червня в Греції стався військовий переворот, який повалив уряд Міхалокопулоса і передав владу генералові Пангалосові. Після того, як повалено монархію, в Греції розпочалася боротьба за владу між великою і дрібною буржуазією. Перемогла дрібна буржуазія, але хитра політика і нерішучість її прем'єра Пананастасія привела до його поразки і до влади прийшла велика буржуазія — уряд Міхалокопулоса.

Цей уряд не зміг вирішити ні однієї важкої проблеми в країні і економічний стан Греції все погіршувався. Ще гірше нещодавно погіршив цей уряд зовнішню політику.

Разом з тим уряд Міхалокопулоса обурив проти себе трудящі маси. Нарадне переслідування робітничого руху, арешти та заслання, безпідставні репресії проти комуністів та профспілки — через це робітничі класи зневажили уряд.

Так само ставилися до уряду й маси втікачів. А втікачі — Греки з Малої Азії та Болгарії, що мусили за мирними договорами, повернутися на батьківщину — це велика реальна сила. Матеріальне становище їх дуже тяжке. Приїхавши, забігавши, до міст, утікачі живуть у великих злиднях, не маючи роботи. Уряд Міхалокопулоса нехтував потреби втікачів і цим обурив їх проти себе.

Загальне незадоволення й спричинилося до перевороту.

Але його вчинила армія та фльота і це є традиційне явище в Греції, де усі перевороты останніми часами переводять офіцери. Проти повалення уряду навіть не було спроб опору. Скрізь військо приставало до повстанців, і керівники повстання могли врятуватися. З'явився в своїй відозві: "Переворот відбувся без жадної краплі крові".

Організатор і провідник повстання, генерал Пангалос, склав уже новий уряд. Національні збори більшістю голосів виявили йому довіру. Але програма нового уряду невизначена. Відбиваючи сподівки та настрої дрібної буржуазії, уряд спробує, мабуть, більше оподаткувати великий капітал, а в зовнішній політиці додержуватися миру. Але вирішити великі проблеми внутрішньої та зовнішньої політики йому не вдалося.

Немає сумніву, що зміна уряду спричинить до зменшення репресій проти робітничого класу. Можна сподіватися, що десятки тисяч робітничого руху, засуджених у військових судах на довічне ув'язнення, вийдуть на волю. Є чутки, що делегація робітничих організацій відвідала на другий день після перевороту Пангалоса й заявила йому від робітничого класу, що краще треба припинити репресії проти учасників у робітничому русі. Пангалос, ніби-то обіцяв виконати цю вимогу.

Д. Копулюс.

ЩО ВИТОРГУВАЛИ СІОНІСТИ ВІД ПОЛЬСЬКОЇ ШЛЯХТИ.

Від довшого часу на шпальтах українських газет Галичини робиться багато галасу про угоду жидівської буржуазії з польською шляхтою.

Газети тепер тільки наводять найважливіші пункти цієї угоди. Ось вони:

- 1) Польський уряд скасує розпорядження щодо провадження польською мовою внутрішнього діловодства й засідань жидівських релігійних громад.
- 2) Буде підготовано проект закону щодо автономії жидівської громади.
- 3) В жидівських школах буде дозволено провадити навчання жаргоном, або старожидівською мовою.
- 4) Жидівські промисловці й купці користуватимуться нарівні з іншими кредитом у державних установах.
- 5) До членів ради польського банку увійдуть жидівські представники.
- 6) Буде скасовано відсоток для Жидів в урядових навчальних закладах.
- 7) Урядовці Жидів, що їх виклинули з сфери за державної служби за їх жидівське походження, буде відновлено в правах.

8) Жидівське сойоме коло надішле міністрові справедливості список урядовців-кандидатів Жидів на державні посади.

9) При міністерстві народної освіти буде засновано окремих відділ, що провадитиме справи жидівської школи.

Такі підзвіти виторгувала жидівська буржуазія від польської шляхти. Виторгувала, бо має в своїх руках банків підприємства у всіх капіталістичних країнах. А шляхти до зарізу треба грошей! Отже, як підступити до Ротшильда? А тут якрам міністер Скіншнський їде в Америку. І жидівські сіоністи виторгували.

Українські адвокати нічого не виторгували, бо й самі в соломі сплять, а зубами сьмаються. Тому й сердяться на Жидів, яких ще недавно вітали телеграфами з нагоди приїзду лорда Балдура до Єрусалиму. Падеревський грою на п'яні здобув Польщу "незалежність", а жидівська буржуазія своїми впливами в фінансових міжнародних колах здобула для себе в Польщі пільги. Але тільки для себе, а не для жидівського робітника.

З ПОЛЯ КЛАСОВОЇ БОРОТЬБИ.

ТРУС В ПОМЕШКАННІ Ц.К. КОМПАРТІ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИН.

Комуністична газета "Руде Право" повідомляє про трус в будинку Ц.К. чеської комуністичної партії, який відбувся 18. липня.

Трус тривав кілька годин. Потрусивши в помешканні Ц.К., краєвого комітету, редакції та секретаріату спортивної організації, поліція заарештувала секретаря Ц.К. Жілека, а також чужинця, що був у будинкові. Заарештованих обвинувачують у державній зраді.

ПІД ПРАПОРОМ КОМІТЕРНУ МОЛОДІ.

Незалежний Союз соціалістичної молоді Австрії, що відокремився недавно від соціал-демократичного союзу молоді опублікував у новому органі союзу "Юнгер Керфер" ("Юний Борець") маніфест, в якому заявляє, що центральному комітету союзу доручено покласти шільний контакт з Виконкомом Комітерну Молоді. У маніфесті підкреслюється koniecznu потребу підтримати С.Р.С.Р. у його боротьбі зі справами втручання буржуазних країн у внутрішні справи Союзу.

РОБІТНИЧА СОЛДАРІСНІТЬ.

Конгрес бельгійської генеральної профспілки службовців, що оце відбувся в Брюсселі, ухвалив резолюцію солідарності зі страйкерами — металістами. В резолюції також

постановлено, щоб усі службовці металевих промислових підприємств підтримали робітників та полишили працю.

Крім цього конгрес послав 1,000 франків центральному комітету профспілки металістів.

ПРОТИ НОВИХ ВИБРИКІВ ЧЕСЬКОЇ БУРЖУАЗІЇ.

Чехословацька комуністична партія вдалася до німецьких і чеських соціалістичних організацій з отвертим листом, в якому запрошує їх до спільної акції проти виборчої реформи, що має загострити національний гнет й скасування рештки навіть буржуазної демократії в чеській країні.

ПОЛІЦІЯ "ДЕМОКРАТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ".

Мітинг протесту проти переслідування комуністів в Празі поліція розігнала, учасників мітингу побила й багатьох заарештувала.

РОБІТНИКИ ІДУТЬ ЗА КОМУНІСТАМИ.

В Берні, Чехословацькій, відбулася конференція робітників деревообробників в Моравії. Обговорювали питання про загальний страйк, щоб добитися підвищення заробітної платні на 10 відсоток. Після виступу представників націонал-соціалістів, комуністів, соц-демократів і клерикалів прийнято пропозицію комуністичної партії.

НАУКА Й ТЕХНІКА.

СТОЛІТТЯ СТЕАРИНОВОЇ СВИЧКИ.

В серпні місяці н. р. минає сто років з того часу, як два великих хеміки Ежен Шеррель та Гей Люссак знайшли новий спосіб виробити свічки. До того часу лади викали переважно лубової свічки. Це дає дуже важливу, бо вона є дотом відкриття складу товщі. Е. Шеррель вдалося довести, що всі товщі та масла постоють в наслідок з'єднання гліцерину з органічними кислотами. Досить згадати значення речовин товщі у сучасній економіці, в харчуванні, у виробництві мила, нітро-гліцерину, динаміту, в догляді за машинами, щоб зрозуміти важливість цього відкриття, першим виконаним якою було виробництво стеаринової свічки.

Ось чому науковці та промисловці кола збираються урочисто святкувати цей ювілей.

ПЕРЕДАЧА АВТОГРАФІВ ТЕЛЕГРАФОМ.

У Франції шириться сітка передачі телеграфом так званих телеграф-автографів. Цим способом електричною течією передається підпис, плани, рисунки, малюнки, друкований та писаний рукою текст — з одного міста до другого. Адресатори передають точну копію надісланого тексту.

ВЕЛЕТЕНСЬКА ГЕОГРАФІЧНА МАПА.

В Зауценіх Державах виготовляють надзвичайно докладну й детальну географічну мапу з Північно-Американських Злучених Держав. Керує роботою кожен, що на цій мапі має бути показана кожна дорога, кожна залізнична лінія, кожний дім, фабрика, міст, річка, ставок, усі гори й долини — і для всього цього будуть показані їх відносні розміри. Цей ате міститиме в собі до 6 тисяч окремих мап і коштуватиме уряд Зауценіх Держав 50 мільйонів доларів.

ТОВАРИСТВО ЕКОНОМІСТІВ ВУАН.

Останніми часами великого значення в науковому житті м. Києва набуло товариство економістів при Всеукраїнській Академії Наук за промовою проф. К. Г. Воблого. Закладено його 1919 року, тоб-то тоді, як нормальне життя на Україні почало полого-годуватися. Тепер товариство починає вже сьомий рік свого існування. До того, роки т-ва дедалі, то все стає поважнішою, а міру господарсько-економічного зростання України.

Пані й завдання т-ва досить широкі. Переважним — сприяти науковому й досліджувальному Україні та розвитку економіки, як науки; потім того — ширити економічні знання на Україні й, нарешті, обслуговувати економістів (теоретиків та практиків).

"ПЕРЕД ВЕСНОЮ".

Ятлінська кіно-фабрика в Криму незабаром розпочне постановку великого художнього фільму "Перед Весною". Сценарій до цього фільму зроблено з відомого роману польського письменника Ст. Жеромського, що його зараз у Польщі обговорюють у "близькозвизмі".

Фільм має охопити кілька історичних моментів революційної боротьби — Жовтневий революції на Кавказі, боротьба Республіки в Польщі, а також позать скраму картину сучасної Польщі (змінюючись інтелектуально, революційний дух в Польщі то-но).

Фільм становитиме кіно-режисер А. Шенкенко, який цими днями розпочав знімки фільму "Тринадцять трагедій".

ДР. Ф. НАНСЕН В МОСКВІ.

Дня 17. липня прибув до Москви др. Фрітлоф Нансен, відомий норвезький дослідник північних околів і великий гуманіст, зі своїм секретарем капітаном Квінслінгом. На двірці зустрів Нансена представник народного комісаріату внутрішніх справ С.Ф.С.Р. Флоринський.

Представникові "Роста" Нансен сказав, що він прибув до С.Р.С.Р., щоб дізнатися, чи можна повернути втікачів Вірменів до рідного краю, які живуть в Греції, Туреччині і інших країнах в тяжких умовах. Нансен обіхав Кавказ і Закавказзя, оглядав господарство і перемови з вірменською радянською владою, а тепер хоче обговорити це що справу з центральною владою та закрити умови ухвалені на місяць.

Що до в'язнів Нансена про С.Р.С.Р., він сказав: "Я відвідав Надволяжжя 1921 р., а Москву — 1922 р. Мої перші відвідини Надволяжжя справили на мене найтяжче враження, бо тоді лютували наслідки

голоду. Цього разу я був здивований швидким відновленням країни, налагодженістю життя та розвитком господарства. Москва я ще не бачив, але зовнішній вигляд міста вже свідчить про те, що за минулий час зроблено вже дуже багато. Місто своїм зовнішнім виглядом цілком упорядковане й справляє дуже гарне враження".

Наласлідок, доктор Нансен повідомив, що він має намір податися в мандри до польських країн через два роки, а не через рік, як про це повідомлялося в газетях.

"Як скінчиться в Москві робота, в зв'язку з прийнятим до реченням, Нансен, виїздить до Норвегії".

ДОРОЖНЕЧА У ФРАНЦІЇ.

Дорожничча у Франції зростає. Паризький муніципалітет (міське самоуправування) постановив збільшити платню за електрику тимчасово на 20 відсотків, а потім — на 35 відсотків".

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

СКЛИКАННЯ ДРУГОЇ СЕСІЇ ВУЦВК.

Мала президія ВУЦВК ухвалила скаликати другу сесію ВУЦВК у другій половині жовтня.

Порядок денний має бути такий: наслідки роботи щодо переходу на трьохступеневу систему управління; реалізація врожаю і хлібозаготівчя кампанія; загальне навчання; наслідки виконання бюджету за минулий рік і перспективи майбутнього бюджету; революційна законність; справа конституції і т. п.

УКРАЇНІЗАЦІЯ РАДЯНСЬКОГО АПАРАТУ.

Рада Народних Комісарів прийняла постанову що до практичних заходів для українізації радянського апарату.

Вся робота що до українізації зосереджується в центральній комісії при Раднаркомі У.С.Р.Р.

З 1. січня 1926 року всі центральні й місцеві установи й підприємства повинні негайно розробити календарні плани що до переходу діловодства на українську мову й надіслати їх до центральної комісії по українізації. Через те, що апарат округ в більшості україн-

зував своє діловодство, всім центральним установам пропонують листуватися з периферією українською мовою.

ВИВІЗ РАДЯНСЬКОГО ВУГЛЯ ДО КОРДОН.

Складено угоду, на підставі якої Україна має доставити Італії 32 мільйони пудів вугля. На рахунок цього через Маріуполь буде вивезено цього року 10 мільйонів пудів.

Заключено також угоду на вивіз вугля до Франції і Австрії, яке почали вже ладувати в Маріуполі.

В Донбасі мають добути цього року 540 мільйонів пудів вугля, а на другий рік добування збільшиться до 800 мільйонів пудів. Багато нових копалень пущено в рух.

ПОСОЛЬСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ З ПОЛЬЩІ ДО С.Р.С.Р.

З Варшави виїздить до С.Р.С.Р. посольська делегація, що складається з лівих партій, а також національних меншостей. Делегація має в своїй складі Васильчука (Українець), Вендзюловського ("Визволення") й Тарашкевича (білоруська громада).

В КРАЇНІ НЕВОЛІ І СЛІЗ.

ПАРТИЗАНСЬКІ ЗАГОНИ.

Останніми часами в багатьох районах Західної України помітно оживилась діяльність партизанських загонів, що роблять сміливі напади на поміщицькі маєтки та поліційні частини.

Газети вважають, що збільшення партизанщини є наслідок загостреного економічного стану українського села. Годовні селяне позбавлені будь-якої урядової підтримки, йдуть в партизанські загони. Беручи в них участь, можна з одного боку — спасти себе від голодної смерті, а з другого — знайти вихід своїй ненависті до польської адміністрації.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ "ІНОРОДЦІВ".

З кількох міст Білоруси знову надходять відомості, що там почали переслідувати білоруських учителів і громадських діячів. Польська влада заарештувала кількох видат-

них білоруських педагогів. Обвинувачують, що вони "нацькують одну частину населення на іншу".

До арешту сприяли виступи цих учителів на сільських сходах, де вони закликали селян боротися проти того, що в білоруських школах заводять викладання "двома мовами".

ПОРАНЕНО КОМУНІСТІВ.

Поранених поліцією на вулицях Варшави трьох комуністів, не зважаючи на їх тяжкий стан здоров'я, незабаром будуть судити польовий суд. Комуністів будуть судити за статтями царського кодексу, що карає смертю.

У Варшаві арештовано коло 40 комсомольців. Їх обвинувачують за агітацію серед польського війська. Також арештовано 6 осіб за розповсюдження й розпалювання відозв та написи гасел на будинках і парканах.

А. СІНКЛЕЙР. 13)

ГЕРОЙ КАПІТАЛУ

Переклад Н. Романович.

(Продовження.)

Є люди на Вол стріті, що спекулюють або на зниження, або на підвищення — як вважають вигідніше; але є й інші грачі, які, граючи на біржі, сидять орудувати капіталами на підставі економічних законів. До останніх належав Роберт ван-Ренселер. Ці люди вивчили фінансові й економічні боки життя й намагалися вплинути на ціни паперів в жаканім напрямі. Як що людина досить прозорлива й сприяє пониженню цін нетривалих акцій і перепродуваного краю, то її можна вважати корисним членом товариства і — що не менше приємно — вічні закони природи будуть з нею у всіх її справах.

Історія боротьби з Тихоокеанською й Пригородною залізницями — найкраща з усіх білок нашого приятеля, про яку Вол стріт, доки існуватиме, ніколи не забуде, — ця історія записана у Джаберграба, ст. 1906:

"Тут знову виявилася його дивна здібність користуватися обставинами. Ван-Ренселер вже більш року стежив за Тихоокеанською й Пригородною залізницями і за людьми, що управляли цією компанією. Обмірковував кожну можливість в проблемі і нарешті змусив дунути мілья-

ну банку, райдужке сьєво якої дурило найпрозорливіших фінансістів країни.

Насамперед Роберт ван-Ренселер не довірив акціонерам Тихоокеанської й Пригородної залізниць, знаючи про них деякі інтимні факти. Потім він вивчив будучність коїлі, господарку, її плани, її акції, що випускалися масами і про які говорилось пошепком, що вони несолідні, тоді, як всі їх розкупували. Далі з одного приватного повідомлення про тайні наради, про які, гадалося, ніхто не знав, а теж з деяких підозрливих хитань на ринку, ван-Ренселер упевнився, що фінансисти Тихоокеанської й Пригородної залізниць готують велику аферу з своїми акціями. Саме цього й хотів ван-Ренселер і навіть сприяв, бо що божевільніша була їх гра, то краще він знав, що йому робити. Аж тоді, коли побачив, що вони знесили, він повернув справу в інший бік; тоді почалася бійка титанів з гігантами".

Ніхто не знав, що ван-Ренселер був тою людиною, що мала замір захитати компанією Тихоокеанської й Пригородної залізниць — так приваємий заповіся нас історик наш. Одною з прикмет ван-Ренселера було уміння ховати свої наміри; в нього були маклери в усіх кутках Вол стріту і часто вони працювали один проти одного, самі про те не знаючи. Очевидно було лише, що акції Тихоокеанської й Пригородної залізниць пішли вгору, побила їм чутки про них і набули сталу ціну і дуже жваво розходилися. Інші знали трохи більше; знали, що хтось грає на пониження; але тільки одна людина на світі знала, чия це справа.

Все це річи складні й нудні; але їх треба зрозуміти, бо вони зв'язані з кризою в житті

Роберта ван-Ренселера. Герой наш не належав до тих, що бавляться в капітал, граючи на біржі; ніколи не грав, доки не впевнився, що виграв — і тоді вже виступав, ставлячи все на карту. Хоч ринок ще нічого не був про це, ван-Ренселер був готовий до боротьби на життя та смерть з компанією Тихоокеанської й Пригородної залізниць. Нехай читач тільки сміливо послідує за нами і він знайде стежку, що поведе його крізь нетрі мого оповідання.

Був вівторок, коли ван-Ренселер розпочав свій похід, спродаючи свої акції на зобов'язання на три дні. Це було так, ніби він пішов на парі, що може знизити ціни акцій, продаючи їх що-раз більше протягом цих трох днів. В дійсності-ж він не думав давати ім трьох днів; він рішив, що акції компанії Тихоокеанської й Пригородної залізниць мусять впасти в ціні вже в середу, в перший день боротьби.

Становище було майже таке, як і в справі з акціями товариства "Повітряний Корабель Каламазо", з тою різницею, що ніхто не міг і думати, щоб організувати гру на підвищення акцій Тихоокеанської й Пригородної залізниць. Акції ці були розповсюджені по всій країні, і купити їх тепер багато не можна було. Але вешті нагороду переможцєві повинні бути присутні ринку та глядачі бою.

Як ми вже казали, наш герой мав, чи вірив, що мав, за собою "вічні" закони природи.

— Вони повинні впасти! — сказав ван-Ренселер суворо, — повинні впасти!

XI.

Верховоди Тихоокеанської й Пригородної залізниць мали цього вівторка по полудню кон-

ференцію й утворили синдикат. Вони постановили, що невідомого "ведмідя", який грає на зниження, треба негайно поставити на своє місце; ухвалили також сккупити другогого дня сто п'ятдесят тисяч акцій і побачити, чи вдержить "ведмідь".

Ван-Ренселер готовий був витримати далеко більше. Позаяк у вівторок настрої на біржі були тверді, він спродав всі, які в нього були, акції та папери, включаючи і свої акції "Повітряного корабля Каламазо" і навіть свої паї велької сталевий компанії. Також позичив всього, де мав кредит. Всі ці гроші передав своїм маклерам, і в середу, коли відкрилася біржа, він стояв в своїй канторі біля бюрка; з ним був його вірний секретар, готовий телефонувати його накази.

Боротьба спочатку йшла поволі, бо обидва гіганти були обережні, відчувачи силу один одного. Маклери синдикату шукали акцій Тихоокеанської й Пригородної залізниць, а ван-Ренселер спостережав і чекав. Кілька акцій було продано, але вони не належали йому; він чекав, чи не підскачуть вони ще вище, що зробило-б його ворогів сміливішими, а його самого більш упевненим. Коло одинадцяті години це сталося.

(Далі буде.)

Товаришу Робітнику! Не забувай, що твоя одинока газета в Канаді — "Українські Робітничі Вісті" — видається лише за твої гроші і інших таких самих, як ти. Памятай, що твоя газета від нікого не надіється помічч, лише від тебе. Тому присийди передплату і скільки зможеш на пресовий фонд.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ
найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. РІЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вишла з друку? Якщо немає її ви самі, або ваші знайомі, то поспішайте купити, а буде мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вартість наїжд тоді, як ви веречете її. Це довші повість з воєнних часів в Галичині і в життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так доволі відірватися від книжки, доки не перечитаете до кінця.

Письменику М. Річан сам веревон вірну і вірно опусе всі ті страшні події в старому краю. Читачи "Карпатської Ніч" ви рівночасно багато читаете і то в найбільш приступний спосіб, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надруковано вона на найкращому папері, окладина з артистичними малюнками в двох кольорах. КУПІТЬ, А НІКОЛИ НЕ ПОЖАЛІТЕ! РОЗПОВСЮДІЮНЬТЕ СКРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ.

Виславський мислав за попереднім надісланим грошем. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ. Замовлення з гривами пославте на таку адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Windsor, Man.

